

ПОТЕНЦІЙНІ РЕЗЕРВИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ У ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Ефективне використання потенціалу сільськогосподарських підприємств можливе через вдосконалення економічних відносин у аграрній сфері. На цій основі вважаємо за необхідне детальніше зупинитися на таких можливостях в межах дослідження, тобто резервах, які виступають ресурсом для підвищення економічної ефективності сільськогосподарських підприємств.

Оцінка результатів господарювання, отриманих від використання резервів, здійснюється окремо по кожному виду таких результатів. Першими в цьому переліку будуть результати виробничі, тобто кількість додатково отриманої продукції. Максимальний їх розмір на одиницю площі (поголів'я) дорівнюватиме різниці між генетичним потенціалом рослин (тварин) та рівнем, досягнутим на підприємстві до залучення резервів.

Наступними результатами після виробничих будуть економічні. До них ми відносимо грошові надходження від реалізації додатково отриманої продукції (додаткову виручку) та додатковий прибуток. Саме вони визначатимуть ефективність виробничих результатів, показують успішність господарювання. Оцінка економічних результатів здійснюється на основі результатів виробничих та використання методів прогнозування.

Збільшення валового доходу - джерело для збільшення суми коштів, що можуть бути спрямованими на підвищення оплати праці, яка в сільськогосподарському виробництві вдвічі менша, ніж у середньому по країні. Поліпшення ситуації з оплатою зробить сільське господарство більш привабливим для найманих працівників, і дозволить стверджувати про паралельне використання і резервів кадрового характеру.

Іншим результатом використання резервів виступає підвищення фінансово-економічної стійкості підприємства. Поліпшення його результатів господарювання дозволяє внести зміни також в політику запасів підприємства, що проявлятиметься у збільшенні як матеріальних, так і фінансових резервів (резерви як запаси). Таким

чином, підприємство стає менш вразливим до різких несприятливих змін на ринку.

Перелічені результати використання резервів досить важко однозначно оцінити в грошовій формі, а відповідно непросто зіставити з додатково понесеними витратами. Проте вони, поза всяким сумнівом, мають суттєве значення для сільськогосподарського підприємства і впливають на інші результати господарювання.

Порівнювати додаткові витрати найбільш зручно з економічними результатами, причому такий результат як прибуток фактично і являє собою інформацію для визначення ефективності використання резервів. Під резервами слід розуміти лише ті, які вестимуть до поліпшення економічних та соціальних результатів, то при співставленні витрат та виручки прибуток повинен бути обов'язково.

Розрахунок оптимальних для підприємства співвідношень між витратами на залучення резервів та потенційним ефектом вимагає серйозної аналітичної роботи. Достовірність отриманої інформації забезпечуватиметься висококваліфікованим виконанням роботи по оцінці резервів, що вимагатиме значної аналітичної роботи.

Одним з важелів реальної концентрації агропромислового виробництва як потенційного резерву покращення фінансових результатів сільськогосподарських підприємств є формування інтегрованих структур у АПК. Результатом інтеграційних процесів є виникнення ефекту масштабу виробництва та синергічного ефекту, які знаходять своє вираження у зниженні собівартості продукції та певному зростанні реалізаційних цін в сільськогосподарських підприємствах за рахунок зниження витрат на логістику. Однак, у сучасних умовах господарювання необхідною є певна корекція інтеграційних процесів та посилення їх державного регулювання з метою обмеження розвитку надмірно великих за розмірами інтегрованих структур.

Таким чином, вважаємо за необхідне наголосити на наступному. Потенційні резерви є серйозним ресурсом для підвищення економічної ефективності підприємств, проте залучення резервів не обов'язково призводить до такого результату. Для того щоб ефективність зросла витрати на залучення резервів мають бути меншими за отриманий додатковий ефект. Зіставлення таких витрат та ефекту буде не завжди простим, оскільки вони не завжди можуть мати грошовий вираз. При оцінці потенційних резервів слід враховувати непропорційність темпів зростання додаткових витрат та додаткового ефекту і намагатися знайти оптимальне їх співвідношення.